

Strašín – Lazna – Věštín – Nahořánky – Maleč – Zuklín

Září 2008

2/2008

Motto: Do hloubek polí duši vnořenou, ptám se i odpovídám.

Obsah:

- **Informace OZ ...2-3**
- **Dění v obci ...4**
- **Škola, školka ...5**
- **Příroda ...6-7**
- **Toulky naší minulostí ...8-10**

Vážení spoluobčané!

Blíží se Velká pouť – svátek narození Panny Marie. Doufám, že si tento náš svátek užijete co nejlépe. Termíny bohoslužeb jsou pro vás ve vývěsce. Můžete také zajít do divadla nebo na tradiční nohejbalový turnaj trojic. Kdo nestihne divadelní představení Zvonokosy o pouti, může přijít 3.10. do Kašperských Hor.

Další slavnost, která nás na podzim čeká, je Posvícení. Byl bych rád, kdybyste přišli posedět, shlédnout kulturní program a popovídat si nejen o rozvoji Strašína v co největším počtu.

Rád bych vás také informoval, že proběhne rekonstrukce místních komunikací – na Zuklíně a Obnoží. Další části obecních komunikací se zrekonstruují po výstavbě kanalizace (závisí ovšem na dotacích).

Na závěr děkuji jménem svým a jménem rodiny Harantů ze Zuklína místním hasičům za včasný zásah při likvidaci požáru a také všem, kdo pomáhali odstranit jeho následky. Jak sami manželé Harantovi řekli: „Nebýt strašínských hasičů, shořel by nám i obytný dům.“ Vřelý dík a přání, aby takovýchto zásahů nemuselo být více.

S přáním všeho dobrého,

starosta Jan Helíšek

Strašinský zpravodaj, čtvrtletník, vydává Obec Strašín, tel.: 376 587 223, 777 026 845 - starosta, zdarma k 9.9.2008, nákladem 250ks. Odpovědný redaktor: J.Helíšková, redakční rada: J.Blahutová, M.Melicharová a J.Sucháčová

Příští číslo vyjde v prosinci 2008

Strana 2

Informace Obecního zastupitelstva

Z veřejných zasedání obecního zastupitelstva, která se konají vždy druhé úterý v měsíci od 19:00hod střídavě v přísálí KD ve Strašíně a v Lesním hotelu v Laznech.

Usnesení

z veřejného zasedání Zastupitelstva obce Strašín konaného dne 13.5.2008

Usn. č. 50/2008 – ZO schvaluje jednorázový příspěvek 8000,00 Kč ZO Českého svazu včelařů ve Strašíně.

Usn. č. 51/2008 – ZO schvaluje peněžitý dar 500,00 Kč pro každého novorozence s trvalým pobytem v obci Strašín.

Usnesení

z veřejného zasedání Zastupitelstva obce Strašín konaného dne 10.6.2008

Usn. č. 52/2008 – ZO bere na vědomí zprávu auditora o hospodaření obce Strašín za rok 2007 a schvaluje výrok hospodaření bez výhrad.

Usn. č. 53/2008 – ZO schvaluje závěrečný účet obce Strašín za rok 2007

Usn. č. 54/2008 – ZO schvaluje prodej části pozemku č. parc. 81/3 v k. ú. Nahořánky

manželům Ottu a Vlastě Novákovým za cenu 100,00 Kč za 1 m²
s tím, že veškeré náklady včetně daně z převodu nemovitosti
hradí kupující.

Usn. č. 55/2008 – ZO schvaluje poskytnutí bezúročné půjčky ve výši 600.000,00 Kč
se splatností do 31.12.2008 občanskému sdružení Přátelé Šumavy
se sídlem Strašín čp. 67 za účelem dofinancování projektu Výuka
Šumavou.

Usnesení

z veřejného zasedání Zastupitelstva obce Strašín konaného dne 8.7.2008

Usn. č. 56/2008 – ZO schvaluje rozpočtové změny k 30.6.2008 dle přílohy.

Usn. č. 57/2008 – ZO schvaluje nákup ojetého osobního auta zn. Subaru pro potřeby
obce za cenu 189.600,00 Kč.

Usn. č. 58/2008 – ZO pověřuje firmu Regionální rozvojová agentura Šumava se sídlem
v Sušici zadáním výběrového řízení na zpracování projektové dokumen-
tace na kanalizaci a ČOV Strašín.

Společenská kronika

S radostí vítáme nové občánky! Narodili se: Lucie Havlíková, Martin Kunc

Blahopřejeme k životnímu jubileu a přejeme vše nejlepší! 🎉

Věra Šeflová, Anna Harantová, Miroslava Tejmlová, Jaroslav Uhlíř, Zdeňka Pohanková, Anna Řáhová

Vítáme nové sousedy! Přihlásili se k nám k trvalému pobytu: Jan Vintr, Michal Pavlík, Eva Kováčová, Lukáš Masný, Nikol Škorvánková, Petr Vokáč, Jana Malá, Josef Malý, Eliška Malá, Josef Malý ml., Andrea Masná

Odstěhovali se: Aneta Daníková, Hana Střešňáková

Pavlína Pítrová

Dění v obci

30.4. – tradiční stavění **Májky**

20.6. – **Svatojánci** – letos jsme s dětmi došli za pokladem do jeskyně, kterou otevřelo 7 zlatých klíčů. Svíčkami osvěcená a hudbou prostoupená jeskyně udělala dojem na malé i velké.

Vítání občánků

Strana 4

Dění v obci

Tradiční nohejbalový turnaj

Dne 26.7.2008 byl uspořádán již tradiční nohejbalový turnaj trojic, Strašínský pohár, v pořadí devátý, pod patronací SDH Strašín.

Turnaj se těšil velké účasti sportovců – příznivců nohejbalu. A když k tomu od rána byl krásný letní den, nebylo nač si stěžovat. Díky účasti jedenácti družstev se hrálo až do 18. hod.

Umístění jednotlivých družstev:

1. Dolíček
2. Prachatice
3. Mokrosuky
4. Sušice (Wifilan)
5. Ostružno
6. Sušice (Losse)
7. Docenti
8. Křivonožky
9. Mlynáři
10. Lvíčata
11. Medvědi

Děkujeme nohejbalistům za předvedené sportovní výkony, divákům za hojnou účast a sponzorům za poskytnuté ceny a upomínkové předměty.

Pešťáková Lenka

Léto s kovbojem 23.-24.8.

Tentokrát akce začínala netradičně v sobotu odpoledne stavěním týpí a country večerem u totemu na hřišti ve Strašíně. Hlavní program se odehrával v neděli, kdy se z dětí stali kovbojové z různých rančů. Předvedli, jak si poradí se zatloukáním hřebíků, zaháněním stáda, chytáním do lasa, střelbou na bizona atd. Nezaskočil je ani nácvik country tance a malování vývěsních štítů (k vidění za okny knihovny).

Vrcholem celého odpoledne bylo vystoupení pravého kovboje Jimmyho a jeho koně Marse. Na jeho kovbojské umění se přijeli podívat lidé z celého okolí. Stálo to za to!

Děkujeme sponzorům, díky jejichž podpoře jsme mohli Léto s kovbojem uskutečnit!

2.9.2008 – proběhlo pracovní setkání se zástupci Národní sítě zdravých měst (NSZM). Občané byli pozváni sms zprávou a mohli se zde vyjádřit k hlavním problémům a otázkám rozvoje Strašína. Několikaletá spolupráce s NSZM je podpořena i partnerstvím s občanským sdružením Přátelé Šumavy, které ke schůzce poskytlo prostory svého sídla. Výsledkem dvouhodinové schůzky je nástin současného stavu v obci, ke kterému se budou moci občané ještě vyjádřit při **Posvícenských slavnostech**.

Letos se budou konat v sobotu 18. října s kulturním programem a pohoštěním. Všichni jste srdečně zváni do KD Strašín, doufáme, že přijdete v hojném počtu!!

Strana 5

Pozvánka

Spolek divadel. ochotníků Kolár si vás dovoluje pozvat na franc. komedii Gabriela Chavalliera **ZVONOKOSY**. Premiéra se koná v sobotu 13.9.2008 v KD ve Strašíně v 19:30 hod. Neváhejte a zajistěte si včas vstupenky v předprodeji. Kdo nestihne v sobotu, má možnost tuto jedinečnou hru se zpěvy shlédnout ještě v neděli 14.9.2008 v 15:00 hod na domácí scéně ve Strašíně.

Rezervaci, úhradu a vyzvednutí vstupenek lze provést v budově obecního úřadu Strašín u vedoucího prodeje p. M. Robové, tel.: 376 587 223.

Více info na www.kolar-strasin.cz

Těšíme se na vaši návštěvu.

Škola

Se stále hezčím počasím jakoby se u nás ve škole probouzela stále větší a větší aktivita. Začali jsme připravovat školní výlet, ještě předtím jsme však stihli několik filmů a divadelních představení, dokonce se naše škola na čtrnáct dní stala mezinárodní! Přivítali jsme mezi sebou chlapce Colbyho, který pochází ze Salt Lake City, stát Utah (USA). Děti tak měly možnost zdokonalit si své znalosti

o jiných zemích, kulturách a především pak angličtinu. Pro starší děti nebyl problém se s Colbym domluvit, velice jim to prospělo.

Školní výlet letos proběhl v duchu trampském. Cestovali jsme a poznávali zajímavosti našeho okolí, nocovali jsme v Ádově chatové osadě v Úbislavi, dokonce jsme o půlnoci překonali i stezku odvahy. Těsně před vysvědčením jsme se ještě vydali na rozhlednu Javorník, kde jsme školní rok stylově zakončili.

Velké poděkování také patří p. uč. Alžbětě Novákové, která zastupovala mgr. Zoru Vlasovou, za to, jak vše s lehkostí zvládla a pomohla nám dokončit letošní školní rok.

Snad se prázdniny každému vyvedly co nejlépe a my se těšíme, až naše děti opět usednou do školních lavic, a budeme se snažit, aby i ten letošní školní rok byl tak úspěšný jako ten předchozí.

Jitka Žížková

Školka

V květnu již tradičně nacvičily děti pásmo básní, písní a scének, aby svým vystoupením potěšily svoje maminky, ale nejenom je, u příležitosti Dne matek.

V rámci projektu „Nové oči“ se naše mateřská školka stala na měsíc školkou „mezinárodní“. Školku navštívila Sierra z amerického Utahu a v rámci výchovné činnosti pan profesor Steve, který se skupinkou starších dětí vedl chvílky anglického jazyka. Děti si osvojily některá anglická slovíčka (např. počítání do deseti, barvy, představení). Vše probíhalo formou hry. Byla to nová zkušenost a zpestření a děti rády na pana profesora a Sierru vzpomínají.

Naše děti společně s dětmi ZŠ vystoupily s krátkým kulturním programem při „Vítání občánků“ v naší obci.

Červen byl měsícem dětí – společné oslavy Dne dětí s dětmi ze Soběšic, vzájemné návštěvy, společný školní výlet do přírodovědné stanice v Horažďovicích. Odtud si děti odnesly plno poznatků a zážitků. Našlo se i několik odvážlivců, kteří si nechali položit hada okolo krku. Myslím si, že na tento výlet budou děti rády vzpomínat.

A pak ještě pár dní ve školce – a „hurá na prázdniny.“

Marie Holá

Vranka obecná (Cottus gobio)

Žije v čistých horských a podhorských tocích. Obývá mělké úseky s kamenitým dnem. Dorůstá do 10 až 18 cm. Dožívá se asi deseti let. Pohlavně dospívá ve věku 1 – 3 let. Vytírá se v dubnu až květnu. Zbarvení: hřbet a boky jsou hnědavé či šedohnědé s různě zřetelnou mramorovou kresbou, břicho je světlé. Zbarvení těla se může přizpůsobovat charakteru dna. Snůška jiker je obvykle umístěna na spodní straně kamenů. Jikry jsou oranžově žluté. Nakladené jikry samec střeží. Živí se larvami vodního hmyzu, příležitostně požírá i jikry a potěr.

Na Strašínsku hojně žila ve všech potocích, hlavně v Zabrdském potoce, zde pod jménem Pulec.

Josef Rybáček

uchovává a i v době uměle
přírodní produkt,

Jako vedlejší produkt při
kulturách (Egypt, Řecko,
přípravků, nátěrů dřeva a některých léčebných procesů. I u nás jsou zmínky o včelích produktech, a tedy i vosku, v zachovaných listinách (Spytihněv II. – 1057, Vratislav I. – 1088, Soběslav 1130). Včelí vosk sloužil jako surovina k výrobě svící pro církevní i světské účely. Z jednoho úlu se získávalo průměrně asi 150 g vosku. Tento význam poněkud poklesl díky novým surovinám (parafin, stearin) i zavedením umělého osvětlení.

Ač se vám může zdát, že povídání o včelím
vosku je nezajímavé, svůj význam si včelí vosk stále
vyvinutých chemických látek je včelí vosk, jako
nenahraditelný.

chovu včel byl vosk vysoce ceněn již ve starých
Řím). Je doloženo, že tvořil základ kosmetických
I u nás jsou zmínky o včelích produktech, a tedy i vosku, v zachovaných listinách (Spytihněv II. – 1057, Vratislav I. – 1088, Soběslav 1130). Včelí vosk sloužil jako surovina k výrobě svící pro církevní i světské účely. Z jednoho úlu se získávalo průměrně asi 150 g vosku. Tento význam poněkud poklesl díky novým surovinám (parafin, stearin) i zavedením umělého osvětlení.

Jak vosk vzniká? Je to přírodní produkt, který včely ve stáří mezi 12. – 18. dnem „potí“ z voskotvorných žlázek na zadečku. Včely tyto voskové šupinky sbírají, zpracovávají kusadly a obohacují o další látky. Ze ztuhlého vosku pak staví celé včelí dílo, do kterého matka klade vajíčka,

dělnice do šestibokých buněk ukládají pyl a med. Přesto, že se zná chemické složení vosku, nebyl tento nikdy uměle připraven. Jeho teplota tání je asi 65°C, ale měkne už při 30°C. Rozpouští se v lihu, benzínu a organických rozpouštědlech. To dobře věděli truhláři, restaurátoři a zpracovatelé dřeva, neboť napouštěli voskovou emulzí předměty a výrobky proti plísním, hnití a rozkladným procesům. Dřevěný předmět natřený včelím voskem vydrží bez dalšího ošetření velmi dlouho. A přitom pěkně vypadá. Svíčky ze včelího vosku se jednoduše odlíjí do formy, vosk se nechá přibarvit a svíčka při hoření příjemně voní. Žvýkání voskových víček při medobraní, to byla sladká odměna pro zvědavé dětské pomocníky a navíc chránila ústní sliznici před biochemickými procesy.

Dnes má vosk svůj význam hlavně v kosmetice, o tom svědčí jeho výkupní cena. Naše produkce nestačí, ještě se dováží. Nikde nejsou zprávy o tom, že by včelí vosk někomu uškodil.

Díky včeličky i za vosk

Čestmír Jílek

MLSÁME V LÉTĚ

Na závěr ochutnejte jeden z „rybářkovských“ houbových receptů :

Mladou syrovinku omyjeme (nožičku odřízneme), osušíme, posolíme a obalíme v trojobalu jako řízek: hladká mouka, rozšlehaná vejce, strouhanka. Smažíme na rozpáleném oleji po obou stranách. Hotové řízečky klademe na papírový ubrousek, aby se odstranil přebytečný tuk.

S bramborovou kaší a zeleninovým salátem připravíme chutný letní oběd. Ten salát bych doporučovala okurkový. Nezaškodí, zamícháme-li do něho stroužek česneku utřeného se solí (také můžeme česnekem vytřít salátovou mísu). Povrch salátu opepříme. Surovinky jsou přece jen hůře stravitelné a okurkový salát s česnekem výrazně doplní jejich chuť.

Mám ráda syrovinky pečené na plotně. Používám železný plát – ten na karásky. Posolím je a na každou položím tenký plátek másla, posypu kmínem a opepřím. Jenomže, ostatní členové naší rodiny vždy s díky odmítali moje upečené syrovinky.

Poznámka: Surovinka patří mezi ryzce také svým latinským názvem: *Lactarius volemus*. Na rozdíl od ryzce pravého, který se latinsky jmenuje *Lactarius deliciosus* můžeme syrovinku jíst i syrovou. Cituji: „Dnes je stále ještě kumšt najít třeba oblíbený ryzec syrovinku“, píše se v rubrice „Téma IN“ v jednom časopisu. Proto bychom syrovinky měli ctít a vážit si toho, že se jim u nás daří. Pokud si na nich nechcete pochutnat, neshbírejte je a neničte jejich podhoubí. Mohly by se od nás vytratit jako mnohá vzácná květena, kterou jsme kdysi považovali za přirozenou součást naší šumavské přírody.

Jaroslava S u c h á č o v á

JAK ŠEL ŽIVOT ...

Vzpomínky od Biskupů

(5. pokračování vzpomínek pana Františka Bečváře *1910+2004)

PEPKA

Zuklín je nevelká osada ležící na severozápadním úbočí hory Javorník. Bývala to odedávna jaksi schoulená skupina chalup, obklopená hlubokými lesy. Komunikační spojení bylo primitivní, zajišťovala jej spojovací lesní cesta od Malče, která vedla po hranicích dvou majitelů lesních komplexů – knížete Schwarzenberka a hraběte Lamberka – přes Zuklín do Podzuklína. Cesta byla jednokolejová, sjízdná toliko pro selské povozy nebo formany.

Zemědělské půdy kolem chalup nebylo mnoho a tak zdejší obyvatelé živil především les. Narodilo-li se na Zuklíně děvče, říkalo se, že se narodilo „s nůsí na zádech“. Nůše na záda byla zde opravdu předmětem každodenní potřeby. V nůši se přinášelo z lesa dřevo, hrabanka-stelivo pod dobytek, ale i úroda z polí, někdy i hnůj na pole a hlavně krmení pro kozy i hovězí dobytek, které od jara do podzimu poskytovala hlavně tráva z lesních pasek. Paseky, ze kterých bývaly vyklučeny pařezy, zarůstaly tehdy travou, kterou obvykle za odpracovanou robotu v lesích směly ženy vyžínat srpem.

Právo sekat kosou bylo zakázáno z důvodu, aby při neopatrnosti nebyly také posekány mladé lesní stromky. Brzy zjara bývala tráva nejlepší na lamberských pasekách v Zabrdí. Sem také nejraději chodívala Pepka.

Pepka byla snědá, černovlasá, urostlá, asi dvacetiletá dívka smělé povahy z chalupy Bendů. Byla to chaloupka malá, skrčená pod mezí v horním Zuklíně. Rodinu živil hlavně soustruh, na němž se „traxlovaly“ škatulky pro lékárny, špunty pro pivovary – vše samozřejmě ze dřeva nakradeného v panském lese.

Ve chlévě byly další živitelky rodiny: kráva a koza, o které se Pepka starala. Do pasek na trávu chodívala časně zrána, dokud byla ještě rosa a to bývala tráva pěkně křehká a šťavnatá.

Bylo to někdy ve druhé polovině května. Pepka věděla, že hajný Lingsfeiller měl vždy ráno mnoho práce s dokončováním kultur a že musí také vydávat ve školkách ženám sazenice a na hlídání v lese nemá čas. Rozhodla se toho využít a namísto srpu vzala si tentokrát kosu. S kosou uměla dobře zápolit a tak netrvalo dlouho a měla nakosenou hromadu trávy. Rychle navršila nůši a začala ji utahovat provazem. V tom momentě však za svými zády uslyšela hromové zaklení a před ní stál hajný Lingsfeiller. Zle láteřil. Pepce vytýkal, že na robotu do školky nepřišla ani jediný den, ale dělat na pasece škodu s kosou, to ano. Trávu z nůše vysypal a nůšku i kosu zabavil. Pepku vykázal z lesa se slovy, že věci dostane tehdy, až přijde do hájovny zaplatit pokutu. Hajný, přesto, že měl na rameni flintu a v ruce hůl, ještě vzal nůši i s kosou a odešel k nové blízké pasece. Pepka odcházela opačným směrem k Zuklínu.

Domů se Pepce nechtělo. Měla strach z táty, co řekne, až přijde domů bez trávy, bez nůše a hlavně bez kosy. Loudala se proto velkým obloukem až do houštiny, která svým okrajem přiléhala k pasece a pozorovala hajného. Tu najednou přiletěl nad houštinu jestřáb a ve spárech nesl koroptev. Hajný jak dravce spatřil, honem nabil pušku, ukryl se za strom a čekal, až jestřáb nakrmí mladé a bude se vracet zpět. Byl krásný teplý den. Hajný byl od časného rána na nohou a byl již unavený. Pověsil pušku vedle sebe na strom, usedl do mechu a zapálil si dýmku. Vtom na něj volaly ženské z paseky: „Pane hajnej, pojdte se podívat, tady u parezu je zahrabaná kůže ze srnce.“ Hajný prudce vyskočil a láteřil, že to byl zase ten zatracený pytlák Martin. Rozběhl se k pasece, aniž vzal s sebou flintu, která zůstala viset na suku.

Pepka z blízkého úkrytu vše pozorovala. Když uviděla, jak hajný i ženské jsou soustředěné nad srnčí kůží, napadlo ji „seberu flintu a když mi vrátí hajný kosu s nůší, dostane zpět flintu“. Rychlým

Strana 9

pohybem sňala flintu a nikým nepozorována odešla do houští. Když zjistila, že ji nikdo nepronásleduje, přistoupila k mohutné jedli a u jejích kořenů flintu zahrabala. Rychle se vracela k Zuklínu, kde ji očekávala hladová kráva s kozou.

Když hajný Lingsfeiller prohlédl srnčí kůži prostřílenou sekaným olovem a zanádal na pytláky, šel si pro flintu. Jaké bylo jeho překvapení, když ji na stromě nenašel. Prohledal okolí, ale po flintě ani stopa. Zneklidněný pospíchal ke skupině žen, kde vypověděl, co se stalo a hlavně, aby dávaly pozor, kdyby někoho s flintou uviděly. Vydal se k hájovně pro druhou pušku s tím, že půjde pro četníky, aby zahájili pátrání. Současně k hájovně v Zabrdí přicházel také Vokřínek, povozník ze Zuklína, který doma skončil polní práce a šel se zeptat hajného, kdy má začít se svážením dřeva do skladu. Sotva se potkali, hajný hned na Vokříneka, zdali cestou lesem nepotkal pytláky. Vokřínek na to, že nikoho takového nepotkal, akorát Pepku Bendojc. Minuli jsme se pod Pádem, běžela celá uříčená, sotva pozdravila.

Vtom hajný prudce s sebou trhl a povídá: „Cože, Pepku jste potkal a uříčenou? A já pošetile honím pytláky.“ Jako na obrtlíku se otočil a namísto do hájovny uháněl k Zuklínu. Pot se mu z čela řinul, když přicházel k Bendojc chalupě. Pepka právě vyváděla z chléva krávu s kozou, aby je alespoň trochu popásla. Hajný hned jak ji spatřil, spustil: „Kdes tak dlouho byla, že teprve ženeš na pastvu? A honem mi vrať moji flintu, kterou jsi mně ukradla!“

Kupodivu Pepka se nelekla. S úsměvem podrbala krávu za ušima a povídá: „Pane hajnej, žádnou flintu sem vám neukradla, to bych vám také mohla říct, že ste mně ukrad nůšku s kosou.“

„Já že ukrad?“ povídá hajný. „Já tě nůši přeci jenom zabavil.“ Pepka však hned chytře odpověděla: „No vidíte, pane hajnej, ta flinta možná je taky jenom zabavená a kdybyste dal nůšku s kosou k té hromadě trávy na pasece, kterou sem posíkla, možná že by vaše flinta taky na tom stromě opět visela.“

„Proklaté děvče,“ povídá Lingsfeiller, za půl hodiny budeš mít nůšku i s kosou u té zatracené hromady trávy a nebude-li viset flinta na tom stromě, přivedu na tebe četníky a hned tě odvedou do arestu.“ Obrátil se a zamířil do Zabrdí.

Pepka zavedla dobytek zpátky do maštale a hezky zadem po mezi za Mračilojc, přes les Pazdernu a Vlčkovskou běžela do Zabrdí. Věděla dobře, že má vyhráno. Hajnej aby neměl ostudu, pro četníky nepůjde. Sám by měl opletačky, že nechává nabitou pušku viset jen tak v lese na stromě.

Když pak Pepka přišla ke své hromadě trávy v Zabrdí, byla již tráva značně povadlá. To jí nevadilo, protože nůška i kosa hezky vedle na ni čekaly. Pepka naložila nůšku travou, utáhla provazem a konečně ještě toho dne svůj dobyteček nakrmila.

Hajný také našel svou flintu pověšenou na stromě v pořádku. Nikdy už ji jen tak v lese na suk nepověsil. Také Pepka chodila do paseky vyžínat trávu vždycky jenom se srpem a nikdy s kosou.

Tento příběh jsem zaznamenal na památku všech zuklínských žen, které též z hájenství Biskupice nesčíslná množství nůší navršených travou odnesly a mnohdy si Pepku pro její kuráž dobíraly.
František Bečvář

Strana 10

PRO ZAJÍMAVOST něco o naší dávné historii

NEDOSTAVĚNÝ HRAD U STRAŠÍNA

Jan Anderle – Castellologica Bohemica 2, Praha 1991

Na hřebeni ostrohu, který vybíhá z horského masivu nad osadu Lazna do údolí, se nacházejí pozůstatky středověkého opevnění. Hřeben je přetát příkopem s vnějším valem. Jihozápadní bok ostrohu není dostatečně strmý, aby lokalitě poskytoval přirozenou ochranu. Proto příkop a val pokračují do úbočí. Zde je však opevnění náhle ukončeno. Bez ochrany se tak ocitá zbývající část boku předpokládaného areálu i jeho snadno přístupná severní partie. V ploše hradiště nejsou patrné zbytky staveb. Pouze nad západním úsekem příkopu se nalézají zídka nasucho stavěná z kamene, která je vysoká nejvýš asi jeden metr. Narušuje ji zřejmě recentní zásah.

A.Sedláčkem (r.1897) uvedený popis lokality se zmiňuje o dalších podobných zídkách. V terénu se je nepodařilo jednoznačně ověřit. Nejvyšší místo v areálu zaujímá skalní blok vysoký kolem dvou metrů, který obklopují další menší balvany. Ve škvírách mezi nimi bylo nalezeno několik atypických zlomků keramiky. Střeby jsou hnědé až černé barvy, některé se značnou příměsí tuhy. Ze sběru r.1987 pochází z prostoru nad severozápadním koncem zídky okraj nádoby. Pokud bylo při povrchovém průzkum možné zjistit, na lokalitě není kulturní vrstva. Zlomky keramiky byly nalezeny na povrchu podloží pod tenkou vrstvou humusu. Získanou keramiku lze rámcově zařadit do 2. pol. 13. století.

Stav lokality ukazuje, že zde máme co činit s nedostavěným středověkým hradem. Sporadický výskyt archeologického materiálu, stejně jako absence patrných stop zástavby hradiště - neboť zmíněnou zídku je sotva možné považovat za součást nějaké regulerní stavby, naznačuje, že výstavba hradu byla zastavena velmi záhy a že úsek příkopu a valu byl jejím hlavním výsledkem.

Historické okolnosti budování hradu, zdá se, poněkud osvětlují dvě listiny ze 2.pol. 13.stol., které se týkají Strašína. Vyplývá z nich, že strašínský kostel spravovali strakoničtí johanité. Roku 1254 slibuje příslušník řádu plebán Mikuláš svěřený kostel pečlivě opatrovat pro čest boží a prospěch řádu (RBM II, 16 p. 7). V roce 1274 Vítek z Krumlova spolu se syny dává na vědomí, že před léty prodal ves Strašín (Strazen) se dvěma mlýny a pozemky „na druhé straně potoka“ paní Kristině a jejímu synu Mikuláši z Prahy (RBM II. 2799 p.1227). Naskýtá se v této souvislosti otázka, zda tento syn a plebán Mikuláš nejsou jedna osoba. Paní Kristina po pěti letech vše prodala za 100 marek strakonickým johanitům. Na jejich naléhání a „mnoha řádných mužů“ potom Vítek se syny prodal za 20 marek ještě díl lesa při zmíněné vsi (ibidem). Zdá se tedy pravděpodobné, že hrad nad Strašínem počali budovat Vítkovci a že opuštěné stavby souvisí s jejich resignací na zdejší zboží.

Literatura a prameny: RBM II. Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae II. , ed.J.Emler, Praha 1882. Sedláček A. 1897: Hradý, zámky a tvrze Království českého XI. Praha.

(Částečný opis pro Strašínský zpravodaj J. Sucháčová)